

Tento rozsudek má právní moci

24. 9. 2009

Okresní soud v NÁCHODĚ

23. IX. 2009

OKRESNÍ SOUD V NÁCHODĚ

podáno poštou

podáno osobně

došlo dne: 10. 09. 2009 v 10 To 248/2009-878

hodin

.....krát přílohy

kolky: **U s n e s e n í**

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
ÚŘAD DOKUMENTACE A VYŠETŘOVÁNÍ
STŘEDNÍ KRIMINÁLNÍ POLICIE A VYŠETŘOVÁNÍ

Došlo: 29-09-2009

Č.j.:

Počet listů:

Přílohy:

Krajský soud v Hradci Králové projednal ve veřejném zasedání konaném dne 27. srpna 2009 odvolání obžalovaných JUDr. Zbyňka Dudka, nar. [REDACTED] 1956, a Mgr. Jiřího Šimáka, nar. [REDACTED] 1953, podaná proti rozsudku Okresního soudu v Náchodě ze dne 13.3.2009, č.j. 11T 150/2005-832, a rozhodl takto:

Odvolání obžalovaných JUDr. Zbyňka Dudka a Mgr. Jiřího Šimáka se podle § 256 tr. řádu zamítají.

O d ů v o d n ě n í:

Napadeným rozsudkem Okresní soud v Náchodě uznal obžalované Mgr. Jiřího Šimáka a JUDr. Zbyňka Dudka vinnými trestným činem zneužívání pravomoci veřejného činitele dle § 158 odst. 1 písm. a) odst. 2 písm. c) tr. zákona. U obou pak bylo dle § 37 tr. zákona upuštěno od uložení souhrnného trestu k rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 z 30. 8. 2004, sp. zn. 1 T 119/2001, ve znění rozsudků Městského soudu v Praze ze dne 13. 9. 2007, sp. zn. 7To 274/2007 a sp. zn. 7To 281/2007. Trestného činu se měli dopustit tím, že dne 18.9.1981 v ranních hodinách v rámci plnění služebních úkolů společně přijeli do bydliště K. S., nar. [REDACTED] 1951, do domu čp. 232 ve Zbytcích u Bohuslavic nad Metují, okr. Náchod, kde ho psychickým a fyzickým nátlakem trvajícím nejméně 3 hodiny a spočívajícím v tom, že Zbyněk Dudek jako referent 2. odd. 2b odboru Správy StB Praha jej opakovaně udeřil tyčkou přes záda a vyhrožoval mu oběšením a Jiří Šimák jako starší referent 2. odd. 2b odboru Správy StB Praha, jej opakovaně bil rukou po celém těle, přinutit sepsat žádost o propuštění ze státního svazku ČSSR a poté sepsat vlastnoruční výpověď, ve které musel odpovídat na jimi kladené otázky týkající se především toho, s kým se stýká, kdo ho navštěvuje apod., přičemž K. S. se v důsledku toho a v důsledku stupňujícího se nátlaku vyvíjeného v rámci tzv. profylakticko-rozkladných opatření akce ASANACE a v důsledku obav o své zdraví a zdraví své rodiny dne 10.3.1982 společně se svou manželkou a třemi malými dětmi nedobrovolně trvale vystěhoval z ČSSR, čímž porušili nejméně čl. 30 odst. 1 a čl. 34 Ústavy ČSSR ve znění zákona č. 100/1960 Sb., dále § 3 odst. 1, 2 § 15 odst. 1 a § 32 zák. č. 40/1974 Sb. o Sboru národní bezpečnosti.

Proti tomuto rozsudku podali oba obžalovaní prostřednictvím svých obhájců odvolání.

Obžalovaný Mgr. Šimák napadá rozsudek ve všech jeho výrocích. Odkázal na své poslední slovo, přečtené obhájcem v rámci hlavního líčení a poukázal na argumenty v něm shrnuté a rozebrané, jakož i na závěrečný přednes obhájce. Skutek se podle něj nestal, přičemž poukazuje na zásadní rozpory ve výpovědi poškozeného S., které podle něj nejsou způsobeny časovým odstupem, ale tím, že poškozený popisuje události, které jsou jeho smyšlenkou. Namítá též nezákonnost výsledku poškozeného, který byl proveden jako neodkladný a neopakovatelný úkon, a nezákonnost rekognice. Ke znaleckému posudku JUDr. N. uvádí, že nejde o to, zda je mu následek kladen za vinu či nikoliv, ale o věrohodnost výpovědi poškozeného. Nebylo mu též nijak umožněno ověřit totožnost poškozeného, zda osoba jménem P. je S. či nikoli. V neposlední řadě zpochybňuje i použitou právní kvalifikaci jednání dle § 158(1a), 2c) tr. zák., když podle něj

úmysl poškozeného vystěhovat se do tehdejší kapitalistické ciziny nebyl způsoben tímto incidentem, ale i jinými důvody. Nálezací soud podle něj nezjišťoval a neprokazoval, které jednání konkrétně vyvolalo u poškozeného úmysl do ciziny se vystěhovat. Vzhledem k zásadě in dubio pro reo by měla být použita maximálně právní kvalifikace dle § 158/1 tr. zák. a z důvodu promlčení mělo být trestní stíhání zastaveno. Ustanovení § 67 a) tr. zák. je v zásadním rozporu s ustanovením § 16 odst. 1 tr. zák., a proto v případě kvalifikace dle § 158/1, 2 tr. zák. mělo být trestní stíhání pro promlčení zastaveno, neboť pozdější úprava pro něj není příznivější. Jelikož se skutek nestal, stal-li by se, trestní stíhání je promlčeno, a trestní řízení proti němu bylo vedeno nezákonným způsobem, navrhuje, aby Krajský soud v Hradci Králové napadený rozsudek v plném rozsahu zrušil a zcela ho zprostil obžaloby.

Obžalovaný JUDr. Dudek ve svém odvolání zdůraznil, že skutek se nestal a jedná se o účelovou konstrukci vytvořenou pošk. S. [redacted]. Tvrdí, že s ohledem na rozpory v jeho výpovědi lze mít pochybnosti o jeho obecné věrohodnosti, míní tím zejména popis incidentu, kdy jsou zaměňovány události z jiného dne a jiného místa, a zásadní rozpor mezi tvrzením o utrpených zraněních, které byly vyvráceny znaleckým posudkem JUDr. N. [redacted]. Nebylo postaveno na jisto, zda existuje identita osoby S. [redacted] nebo P. [redacted]. Pochybnosti jsou i ohledně použité právní kvalifikace, kdy podle něj nelze dovodit příčinnou souvislost mezi existencí skutku a vystěhováním poškozeného do ciziny. Pro závažné skutkové pochybnosti měl soud I. stupně aplikovat zásadu in dubio pro reo a to buď pro změnu pr. kvalifikace a následně z důvodu promlčení trestního stíhání zastavit nebo ho zprostit obžaloby. Skutek, který se měl stát před 28 lety, je kriminalizován na bázi společenské objednávky. Navrhuje, aby napadený rozsudek byl zrušen a on byl obžaloby v plném rozsahu zproštěn.

K veřejnému zasedání nebyl obžalovaný Mgr. Šimák na svoji žádost z výkonu trestu odnětí svobody předveden, za splnění zákonných podmínek bylo jednáno v jeho nepřítomnosti. Oba obžalovaní na svých odvoláních setrvali.

Státní zástupce Krajského státního zastupitelství navrhl odvolání obžalovaných jako nedůvodná zamítnout.

Z podnětu podaných odvolání přezkoumal krajský soud podle § 254 odst. 1 tr. ř. zákonost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, jakož i správnost postupu řízení, které jeho vydání předcházelo, a to zejména z hlediska vytýkaných vad. Zjistil, že napadený rozsudek jako celek vzešel z řízení, nezatíženého existencí jakékoli významnější vady procesní povahy a také právo obžalovaných na obhajobu bylo plně respektováno. Po takto vymezeném zákonném přezkumném postupu dospěl krajský soud k závěru, že odvolání obou obžalovaných není důvodné.

Okresní soud v rámci hlavního líčení provedl důkaz výsledkem obžalovaného JUDr. Dudka, dle § 207/2 tr. řádu byly čteny protokoly o výsledku obou obžalovaných, byli slyšeni svědci L. [redacted], JUDr. B. [redacted], B. [redacted], Č. [redacted], G. [redacted], H. [redacted], JUDr. J. [redacted], JUDr. P. [redacted], R. [redacted], Š. [redacted], D. [redacted], H. [redacted], D. [redacted], byly čteny listinné důkazy, především spis č. 29031 vedený na poškozeného K. [redacted] S. [redacted] (krycí jméno C. [redacted]) a doklady k předchozímu odsouzení obžalovaných. Jelikož řízení trvalo delší dobu (kdy byla mimo jiné činěna opatření k zajištění výsledku svědka S. [redacted] pomocí videolinky z Austrálie a tento výslech byl realizován) a v mezidobí došlo ke změně v obsazení senátu, u hlavního líčení 12.3. 2009 byli obžalovaní poučeni o svých právech ve smyslu ustanovení § 219/3 tr. řádu.

Obžalovaní souhlasili se čtením protokolů o hlavním líčení, na novém projednání věci netrvali. Byl tedy čten protokol o hlavním líčení včetně obsahu v něm zahrnutých důkazů a další listinné důkazy, které byly v mezidobí shromážděny, jakož i protokol o výslechu svědka S[REDAKCE]. Na návrh obžalovaných byl proveden též důkaz čtením znaleckého posudku znalce JUDr. N[REDAKCE]. Další důkazní návrhy žádná ze stran neučinila.

Lze uzavřít, že prvoinstanční soud správně dospěl k závěru, že v hlavním líčení provedené důkazy jsou dostačující ke zjištění skutkového stavu o němž nejsou důvodné pochybnosti, přičemž dokazování provedl v rozsahu nezbytném pro jeho rozhodnutí, jak stanoví § 2 odst. 5 trestního řádu. Jednotlivé důkazy pak okresní soud řádně, logickým a přesvědčivým způsobem zhodnotil dle § 2 odst. 6 tr. řádu. Okresnímu soudu nelze vytknout, že by se při hodnocení důkazů dopustil nějaké nesprávnosti, že by nějaký důkaz pominul či hodnotil v rozporu s jeho obsahem. Rozpory, které ve věci vyvstaly, překlenuje okresní soud úvahami opřenými o objektivně zjištěné skutečnosti. S tímto hodnocením se odvolací soud plně ztotožňuje, proto na něj pro stručnost odkazuje. Nad rámec tohoto pečlivého odůvodnění k jednotlivým odvolacím námitkám obžalovaných budiž stručně zmíněno alespoň následující.

Rozpory ve výpovědi poškozeného S[REDAKCE], na něž oba obžalovaní v rámci svých odvolacích námitek poukazují, se okresní soud dostatečně pečlivě zabýval. Odvolací soud nepřehlédl, že v jednotlivých vyjádřeních poškozeného K[REDAKCE] S[REDAKCE] jsou určité nepřesnosti, nicméně s ohledem na více než dvacetiletý časový odstup od události, současný věk a zdravotní stav poškozeného, jakož i další události, které čin ve své době provázely, je naprosto pochopitelné, že detaily události se mohly v paměti poškozeného do určité míry setřít. V každém případě však zásadní okolnosti události z 18. 9. 1981 zůstaly v paměti poškozeného S[REDAKCE] zachovány a jeho líčení incidentu z tohoto dne zůstává v podstatných bodech neměnné, zejména pokud jde o označení pachatelů a jejich psychický a fyzický nátlak na poškozeného, včetně konkretizace účelu jejich jednání vůči němu. Rovněž nepřesnost v líčení utrpěných zranění poškozeným lze vysvětlit značným časovým odstupem od události, ale i tím, že jak vyplynulo z jeho výpovědi, byl takto fyzicky a psychicky týrán několik dní po sobě následujících a těžko mu lze vyčítat, že si po této době přesně nepamatuje chronologii vzniku jednotlivých zranění. Krajský soud však v této souvislosti připomíná, že výpověď poškozeného S[REDAKCE] není jediným a osamoceným usvědčujícím důkazem vůči obžalovaným, zmínit lze též jeho písemné vyjádření zaslané vyšetřovateli, kde se rovněž o události zmiňuje. Okresní soud důvodně vycházel též z dobových dokumentů, především listin, které tvoří obsah spisu č. 29031, vedeného na poškozeného K[REDAKCE] S[REDAKCE]. Z něj jsou velmi dobře patrné jednotlivé kroky, které byly postupně vůči poškozenému použity za účelem přimět jej k vystěhování z republiky, přičemž osobami, které tyto kroky realizovaly, byli v rozhodné době právě obžalovaní Mgr. Šimák a JUDr. Dudek. Z úředního záznamu o provedeném „zpravodajském rozhovoru s. Šimákem a s. Dudkem dne 18. 9. 1981“ je patrné, že tohoto dne s poškozeným S[REDAKCE] obžalovaní skutečně byli v kontaktu, přičemž jimi přiložený vlastnoruční zápis poškozeného, který ve zprávě sami zmiňují, dosvědčuje slova poškozeného, že byl nucen vlastnoručně sepsat listinu s obsahem, který po něm požadovali. Z dalších záznamů je také zřejmé, že poškozený S[REDAKCE] záhy po svém fyzickém napadení dne 18. 9. 1981 o tomto útoku příslušníkům StB informoval své známé, ale nechtěl k případu psát žádné sdělení či prohlášení, a vykazoval snahu ukončit svoji činnost v Chartě 77. Jeho známí však tuto informaci rozšířili do zahraničí. V záznamu č. I. 195-196 je zmiňován nový „nářez“, který poškozený dostal v pátek (vzhledem k datu zápisu je zřejmé, že předmetnému pátku odpovídá datum 18.9.1981) ve svém bytě od policistů z Prahy, které vedl D[REDAKCE], kdy

jeho fyzické napadání trvalo asi 3 hodiny. O této události bylo dle záznamu hovořeno na schůzce u A. U. [redacted] Š. [redacted].

K námitce obžalovaných ohledně nezákonnosti důkazu – výsledku poškozeného K. [redacted] S. [redacted] dne 18.3.2003 a následné rekognice odvolací soud připomíná, že výslech poškozeného, který byl učiněn jako neopakovatelný úkon, byl proveden v souladu se zákonem, za účasti soudce, který na zákonnost průběhu úkonu dohlížel. V té době byl poškozený z vážných rodinných důvodů na krátkou dobu přítomen v ČR, opakovaně se vyjádřil, že do ČR se vracet nehodlá, vyloučil rovněž svoji účast u jednání za účelem jeho výslechu. Za dané situace bylo provedení jeho výslechu touto formou plně na místě. Okresní soud vědom si skutečnosti, že obžalovaní a jejich obhájci neměli možnost se tohoto výslechu zúčastnit a klást poškozenému S. [redacted] dotazy, zajistil (za nemalých technických a organizačních obtíží) výslech svědka S. [redacted] prostřednictvím videolinky z Austrálie, kde stranám byla dána možnost aktivně se výslechu účastnit. Tímto způsobem okresní soud dostatečně umožnil realizaci obhajovacích práv obžalovaných.

Pokud jde o výhrady směřující do hodnocení znaleckého posudku JUDr. N. [redacted] prvostupňovým soudem, nutno shodně jako to učinil okresní soud uvést, že otázka přesné lokalizace, druhu a závažnosti poranění nebyla otázkou relevantní pro toto trestní řízení. Z hlediska skutkového bylo podstatným zjištění soudu, že na poškozeného bylo působeno násilím, a to fyzickým i psychickým, a to za určitým účelem – přimět ho k rozhodnutí opustit republiku a zřít se československého občanství. Toto prokázáno bylo a závěry znal. posudku JUDr. N. [redacted] v tomto směru na učiněných skutkových zjištěních nemohou nic změnit.

Zpochybňování totožnosti osoby vystupující pod jménem K. [redacted] S. [redacted] a v Austrálii pod jménem C. [redacted] P. [redacted] ze strany obžalovaných v rámci řízení před soudem se jeví být poněkud zvláštním za situace, kdy po celou dobu tento fakt sami zmiňují ve svých vyjádřeních a podáních (např. návrh Mgr. Šimáka č. l. 273, vyjádření obž. Dudka na č. l. 284 apod.). Pro úplnost tedy budiž připomenuto, že jeho totožnost byla ověřena australským orgánem činným v tr. řízení před provedením jeho výslechu; prvotní kontakt na poškozeného, který trvale žije v Austrálii, spolu s jeho nově užívaným jménem poskytla matka poškozeného. Vyčítat poškozenému, že není ochoten z Austrálie přicestovat do České republiky, ač by mu byly náklady proplaceny, jak to obžalovaní v rámci svých vyjádření činí, se pak zdá až absurdní při uvědomění si z jakého důvodu a díky či „zásluze“ poškozený v České republice od roku 1982 nežije.

S námitkou promlčení, kterou obžalovaní opakovaně vznášejí po celé trestní řízení, se dle názoru odvolacího soudu dostatečně vypořádal již prvostupňový soud. Odvolací soud se s jeho právním názorem, podloženým aktuální judikaturou citovanou v odůvodnění rozsudku, plně ztotožňuje, proto není třeba ji znovu podrobně rozebírat.

Návrhům obžalovaného JUDr. Dudka učiněným v rámci odvolacího řízení, konkrétně návrhu na doplnění dokazování vyžádáním znaleckého posudku z oboru psychiatrie na poškozeného S. [redacted] a návrhu na pořízení znaleckého posudku na způsob údajného „prohození oknem“ ve statku Zbytky, nebylo odvolacím soudem vyhověno. Tyto důkazy byly shledány jednak nadbytečnými, když skutkový děj je dostatečně prokazován ostatními provedenými důkazy, a v případě znaleckého posudku z psychiatrie k osobě poškozeného byl

takový důkaz nadto shledán vzhledem k dlouhodobému pobytu poškozeného v Austrálii jen velmi obtížně realizovatelným.

Lze uzavřít, že dle názoru krajského soudu byla vina obžalovaných zažalovaným skutkem jednoznačně prokázána, když v podrobnostech lze odkázat na přesvědčivé odůvodnění napadeného rozsudku. Ostatní odvolací námitky obžalovaných, vznesené jejich obhájci či jimi samotnými, jsou pak vesměs pouze opakováním jejich obhajoby přednesené v předchozích stadiích tr. řízení, s níž se okresní soud již dostatečně vypořádal.

Okresní soud pak jednání obžalovaných správně kvalifikoval jako trestný čin zneužívání pravomoci veřejného činitele dle § 158 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. c) tr. zákona, když se podrobně zabýval i jednotlivými kvalifikačními znaky daného trestného činu. K námitkám obžalovaných směřujícím do použité právní kvalifikace, že podle nich úmysl poškozeného vystěhovat se do tehdejší kapitalistické ciziny nebyl způsoben tímto incidentem ale i jinými důvody, nutno říci, že z opakovaných vyjádření poškozeného vyplynulo, že právě tento incident byl rozhodujícím pro změnu jeho názoru ohledně opuštění republiky, když tuto možnost dříve zásadně odmítal (viz výpovědi svědků, které byly v rozsudku citovány i vyjádření samotného poškozeného). Na tom nemůže nic změnit ani jím učiněný dotaz na velvyslanectví ohledně možnosti emigrace v období předcházejícím. Z jeho opakovaných vyjádření i výpovědí svědků, kteří s ním tehdy byli v bližším kontaktu, je zřejmé, že opustit republiku nikdy nechtěl, byl k tomu donucen. Trestní odpovědnosti za zvlášť závažný následek nemůže obžalované zbavit ani jeho nynější prohlášení, že svého vystěhování nelituje. Jasně uvedl, že s ním nesouhlasil a zemi opustil proti své vůli, ve Francii ztratil svou minulost (viz jeho vyjádření na č. l. 762). Je nepochybné, že nucené opuštění vlasti, bez vyhlídky, že by se mohl někdy vrátit či se stýkat se svými příbuznými, kteří v zemi zůstali, takovým zvlášť závažným následkem je. Ze strany poškozeného je jeho nynější přístup k minulosti zjevně způsobem, jakým se s nastalou situací psychicky vyrovnal, a jak sám zmírnil dopad jednání obžalovaných na svůj duševní stav.

Pochybení nebylo shledáno ani ve výroku o upuštění od uložení souhrnného trestu u obou obžalovaných. Okresní soud důvodně zohlednil velmi dlouhou dobu, která od spáchání činu uplynula, postoj obžalovaných k průběhu řízení, kdy vzhledem k jejich vstřícnému postoji nebylo nutno hlavní líčení po změně v obsazení senátu znovu celé opakovat, přihlédl k osobám obou obžalovaných a jejich poměrně mladému věku v době páchání činu a dlouhodobě bezúhonnému životu (nepočítaje v to činy, za něž byli obžalováni odsouzeni Obvodním soudem pro Prahu 1 ve věci 1 T 119/2001). Tresty, které v současné době obžalovaní vykonávají za skutkově velmi podobné jednání na základě citovaného rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ve věci 1 T 119/2001, jsou dostačující a bylo by v rozporu s účelem trestu je navyšovat ukládáním souhrnného trestu. V tomto směru tedy bylo shledáno rozhodnutí okresního soudu rovněž naprosto opodstatněným.

Jelikož odvolací soud v napadeném rozsudku neshledal žádné pochybení, nezbylo než odvolání obou obžalovaných jako nedůvodné dle § 256 tr. řádu zamítnout.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **n e n í** další řádný opravný prostředek přípustný.

Nejvyšší státní zástupce a obviněný však mohou proti tomuto rozhodnutí podat **dovolání**. Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Dovolání se podává u okresního soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni, a to do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. Navrácení lhůty k podání dovolání není přípustné. Dovolání jen proti důvodům rozhodnutí není přípustné.

O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud v Brně.

V dovolání musí být vedle obecných náležitostí (§ 59 odst. 4 tr.řádu) podání uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1) písm.a) až l) nebo § 265b) odst. 2) tr.řádu, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného.

Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

V Hradci Králové dne 27.8.2009

JUDr. Jarmila Šiklová, v.r.
předsedkyně senátu

zpracovala
JUDr. Jana Slezáková

Za správnost vyhotovení:
T. Sovová